

MOZAIKA

Zpravodaj Mateřské školy Mozaika Pardubice, nábřeží Závodu míru 1961

I.

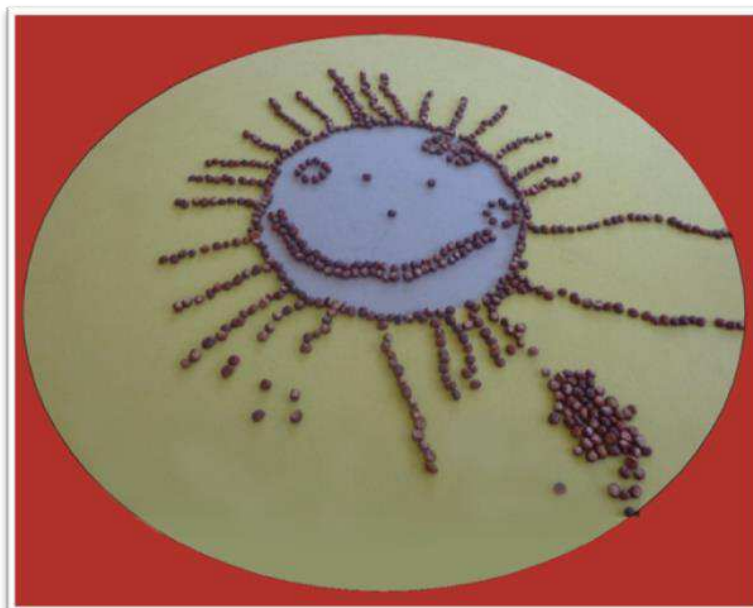
leden 2021

Vážení čtenáři,

srdečně vás zdravíme na stránkách našeho nového zpravodaje.

Loňský rok byl velmi neobvyklý, epidemie před mnohé z nás postavila nové nečekané výzvy a přinesla spoustu změn. Mnoho věcí jsme byli nuceni dělat jinak, než jsme byli zvyklí, získali jsme nové zkušenosti a dovednosti. Dovoľte, abych všem pracovníkům školy poděkovala za odvedenou práci v roce 2020 a rodičům a partnerům za spolupráci, podporu a zodpovědný přístup.

Jednou velkou změnou, která naštěstí nijak nesouvisí s epidemií, jsme zahájili tento rok.

Naše školka má od ledna nový název a nové logo. Máme z něj opravdu radost a doufáme, že se bude líbit i vám a brzy se vžije.

Při té příležitosti jsme se rozhodli připravit tento zpravodaj. Na jeho přípravě se podílel celý pedagogický sbor.

Cílem je informovat vás o dění v naší mateřské škole, pobavit, poskytnout náměty na společnou činnost s dětmi, zprostředkovat informace o tématech souvisejících s životem dětí a jejich vzděláváním.

Přejeme si, aby se vám zpravodaj líbil, a budeme rádi, když nám děti přinesou ukázat své obrázky nebo tajenku, případně nám napíšete svůj názor na skolka@mszm.cz.

Příjemné čtení.

Radka Melichnová

V tomto čísle se dočtete:

Co jsme zažili od začátku školního roku	str. 2
Když se řekne zápis	str. 4
Od čmárání ke psaní	str. 6
Pohádka	str. 8
Pohádkové tvoření	str. 9
Tip na výlet	str. 11
Pro chytré hlavičky	str. 12
Recept	str. 13

Více se o školce dozvíte na www.mszm.cz

V měsíci září jsme si vyhradili čas na adaptaci v kolektivu. Starší děti si obnovily vazby, mladší se rozkoukaly v novém prostředí a připomněly pravidla.

Co jsme zažili od začátku školního roku

Na uvítanou dostaly děti jako dárek veselé tašky, které o prázdninách ušily paní učitelka Eva s paní asistentkou Nadou.

Pro lepší start jsme zahájili školní rok sportovním dopolednem s trenéry hokejbalu.

Loňský rok byl v našem městě ve znamení koní.

Rozhodli jsme se využít koně k motivaci našich činností.

Pro začátek jsme absolvovali výukový program o historii našeho města. Při procházce po historické části města jsme si vyslechli pověst o vzniku pardubického erbu.

Začátkem října se třídy starších dětí vypravily do skanzenu v Krňovicích, kde viděly nejen koně a jejich život, ale i jiná hospodářská zvířata.

Mladší děti se podívaly za koníky na statek Apolenka a na ranč pod Kunětickou horou.

Během celého podzimu rodiče s dětmi sbírali kaštiny, ze kterých se nyní radují zvířátka v Krkonoších.

Další plány nám přerušila covidová nákaza a s tím spojená vládní opatření. Děti, které ve školce nebyly, měly možnost účastnit se výuky distančně. Přípravovali jsme pro ně tematicky zaměřené činnosti - hry, písničky, pracovní listy, které plnily v domácím prostředí. Děkujeme všem, kteří se aktivně zapojili.

V omezeném provozu jsme ve výuce pokračovali běžným způsobem.

Adventní čas jsme si zpříjemnili výrobou práníček a drobných pozorností do domova pro seniory U Kostelíčka a na Dubině.

Projekt Krabice od bot byl možností vzájemného obohacení pro děti od dětí.

Když se řekne zápis

Nástup do školy je pro dítě velký krok a přináší mnoho změn v životě celé rodiny. Je pochopitelné, že mnoho rodičů pocituje obavy často podpořené nedostatkem informací. Někdy pak slyšíme nebo čteme na různých diskuzních fórech: „Jestli nás do té školy vezmou ...“ „Nařídili nám odklad...“ „ Jak my to v té škole zvládneme...“

Co na to paragrafy

Povinná školní docházka se řídí školským zákonem (č. 561/2004 v platném znění).

§ 36 Povinná školní docházka začíná počátkem školního roku, který následuje po dni, kdy dítě dosáhne šestého roku věku, pokud mu není povolen odklad....

Zápisu se v roce 2021 zúčastní děti narozené do 31. 8. 2015. Pro ně je nástup do základní školy povinný. Zákonní zástupci musí přihlásit dítě k zápisu k povinné školní docházce v době od 1. dubna do 30. dubna.

Děti však nejsou všechny stejné, nevyvíjejí se všechny stejně. Některé dítě potřebuje trochu více času, aby dozrálo a bylo na školní docházku lépe připravené.

V takovém případě je možné písemně požádat ředitele základní školy o odložení povinné školní docházky o jeden rok a přiložit doporučení poradenského zařízení (např. pedagogicko-psychologické poradny), a odborného lékaře nebo klinického psychologa.

§ 37 Není-li dítě tělesně nebo duševně přiměřeně vyspělé a požádá-li o to písemně zákonný zástupce dítěte v době zápisu dítěte k povinné školní docházce podle § 36 odst. 4, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok, pokud je žádost doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení, a odborného lékaře nebo klinického psychologa. Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

Kopii rozhodnutí o odkladu povinné školní docházky je nutné předat mateřské škole, aby dítěti mohl být prodloužen pobyt v mateřské škole o další rok.

§ 36 ...Dítě, které dosáhne šestého roku věku v době od září do konce června příslušného školního roku, může být přijato k plnění povinné školní docházky již v tomto školním roce, je-li přiměřeně tělesně i duševně vyspělé a požádá-li o to jeho zákonný zástupce. Podmínkou přijetí dítěte narozeného v období od září do konce prosince k plnění povinné školní docházky podle věty druhé je také doporučující vyjádření školského poradenského zařízení, podmínkou přijetí dítěte narozeného od ledna do konce června doporučující vyjádření školského poradenského zařízení a odborného lékaře, která k žádosti přiloží zákonný zástupce.

Za určitých okolností zákon umožňuje přihlásit k docházce do základní školy i dítě mladší. Takový krok je třeba rovněž dobře zvážit.

Důsledkem předčasného nástupu do školy může být nadměrná zátěž pro dítě i celou rodinu, zbytečný odklad školní docházky může způsobit, že se promešká čas, kdy je dítě nejlépe nastavené na změnu, kterou škola přináší.

Obojí nese riziko komplikací na další cestě za vzděláním.

Předpokladem správného rozhodnutí o vstupu dítěte do školy, nebo naopak o odložení povinné školní docházky o jeden rok je dostatek informací, hodí se i znalost některých používaných pojmů.

Školní zralost zdůrazňuje spíše hledisko biologické – proces zrání organismu a nervové soustavy.

Školní připravenost zohledňuje více proces učení. Obě kategorie spolu souvisejí, prolínají se a doplňují.

V podstatě jde o schopnosti a dovednosti umožňující přizpůsobit se školnímu prostředí a úspěšně plnit požadavky, které jsou na dítě ve škole kladeny. Požadavky se týkají tělesné, intelektuální, sociální a morální stránky osobnosti dítěte.

Fyzická zralost

Je třeba posoudit celkovou tělesnou vyspělost dítěte, jeho zdravotní stav. Dítě by mělo být dostatečně zdatné, aby dokázalo bez problémů unést školní tašku, nemělo by se rychle unavit. Významný je i zdravotní stav, zvýšená nemocnost dítěte znamená velký počet zameškaných hodin.

Jednoduchým testem je tzv. filipínská míra (dítě ohne pravou paži přes temeno vzpřímené hlavy a dosáhne si na levé ucho).

Psychická zralost

je dána zráním centrální nervové soustavy i množstvím příležitostí k procvičování a upevňování jednotlivých funkcí.

Mění se způsob myšlení. Dítě by mělo začít chápat logické souvislosti (co kam patří, co mají předměty společného, nadřazené pojmy...), pojmy související s časem, jednoduché matematické vztahy (dříve/později; více/méně...)

Dítě má být schopno rozlišovat co je stejné, podobné a různé zrakem i sluchem, skládat celek z částí a rozlišit jednotlivé části celku (puzzle, stavebnice, skládačky, hláska ve slově...), orientovat se v prostoru i v rovině (nahore/dole, pod/nad, vpravo/vlevo, řešit bludiště, určit směr zvuku), udržet pozornost, záměrně si pamatovat.

Důležitá je i dosažená úroveň v **rozvoji řeči** (bohatá slovní zásoba, správná výslovnost, gramaticky správná řeč, schopnost souvisle se vyjadřovat).

Pro rozvoj dovednosti psaní je nutná určitá úroveň **grafomotoriky**. Nezbytný je správný úchop tužky a její vedení uvolněným pohybem, kresba by měla být propracovaná, bohatá na detaily.

Podstatná je i úroveň **pracovní zralosti**. Hra je stále velmi důležitá, ale současně by se mělo dítě zajímat o činnosti podobající se školním úkolům (např. úkoly v dětských časopisech). Mělo by se umět záměrně soustředit po určitou dobu, pracovat v řízené činnosti, mělo by být samostatné a aktivní, stačit v pracovním tempu ostatním dětem.

Sociální vyspělost

se projevuje tím, že dítě je schopné trávit delší čas mimo rodinu, zvládne se věnovat i činnosti, která jej příliš nebaví a dokončit ji, dokáže unést neúspěch a překonávat překážky, navazovat vztahy s ostatními dětmi, spolupracovat. Dítě by mělo umět dodržovat základní pravidla společenského chování (pozdravit, poděkovat, požádat, vyjádřit souhlas či nesouhlas, vykat dospělým...) i pravidla hry a dohodnutá pravidla ve skupině, oddálit splnění svých okamžitých přání, počkat. Důležitá je také samostatnost při zvládání běžných praktických činností a situací včetně hygieny.

Zápis do základní školy není přijímací zkouška, není třeba se jej obávat.

V době zápisu má dítě před sebou ještě čtyři měsíce, to je dost času na to, aby se mnoho věcí naučilo a některé funkce dozrály.

Milí rodiče, pokud si nejste jisti, můžete se poradit s učitelkami v mateřské škole, které vaše dítě znají a mají dost znalostí i zkušeností.

Zdroje: ŠULOVÁ, Lenka. Nástup dítěte do školy jako významný vývojový mezník. Poradce ředitelky MŠ. Praha: Nakladatelství FORUM, 2016, 5(5), 6-8.

BEDNÁŘOVÁ, Jiřina, Eva DANDOVÁ, Jana KRATOCHVÍLOVÁ, Hana NÁDVORNÍKOVÁ, Zora SYSLOVÁ a Lenka ŠULOVÁ. Školní zralost a její diagnostika. Praha: Raabe, 2017. Školní zralost. ISBN 978-80-7496-319-3.

Od čmárání ke psaní aneb grafomotorika u dětí.

Co je grafomotorika? Je to soubor činností, které jsou potřebné při kreslení a psaní. Je zde potřeba vykonávat pohyby založené na spolupráci oka a ruky.

Grafomotorický vývoj vychází z celkové úrovně pohybových dovedností jako je chůze, skok, běh a jemné motoriky (pohyby ruky, prstů a zápěstí).

Podporovat rozvoj jemné motoriky u předškolních dětí je důležité pro budoucí vývoj psaní. S dětmi provádíme různé druhy rukodělných činností - manipulace se stavebnicemi, vkládačkami, mozaikami, nůžkami,...

Pro kreslení a uvolňování ruky využíváme nejprve velké formáty papíru ve svislé poloze, kdy pohyb vychází z ramenního kloubu. Dítě "čmárá", dělá cestičky. Velký formát papíru můžeme nahradit kreslením do mouky na pečícím plechu - je zde velmi dobře vidět linie kresby.

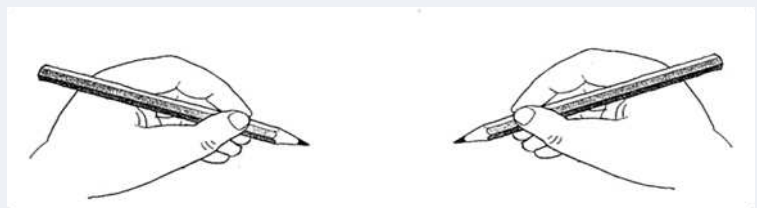
Před samotným kreslením provádíme uvolňovací cvičení - kruhy horními končetinami, vlnky, osmičky, procvičujeme prstíčky. Pohyby motivujeme různými říkadly jako např.:

„Kroužíme rukou, kroužíme paží,
kampak to naše prstíčky běží?“

Formát papíru postupně zmenšujeme až do nejběžněji používaného formátu A4. Zároveň měníme i kreslicí a psací potřeby – od silných voskovek, kříd nebo „kreslicích kuliček do dlaně“ k měkké tužce a k jejímu správnému tzv. špetkovitému držení.

Říkadla pro správný úchop:

„Vezmi palec, ukazovák,
zob, zob a máš zobák.
Do zobáčku tužku dej,
prostředníčkem podpírej.“

Dbáme na to, aby ukazováček nebyl prohnutý a aby nebyl úchop křečovitý. Při špatném úchopu je ruka unavenější a psaní nebo kreslení není pro děti zábavné.

Pokud má dítě potíže se správným úchopem, zkuste tvarované tužky, silikonové nebo z modelíny vytvarované nástavce, zmačkaný papírek do dlaně, atd. Důležité je dítě na špatný úchop upozornit a fixovat správný způsob držení.

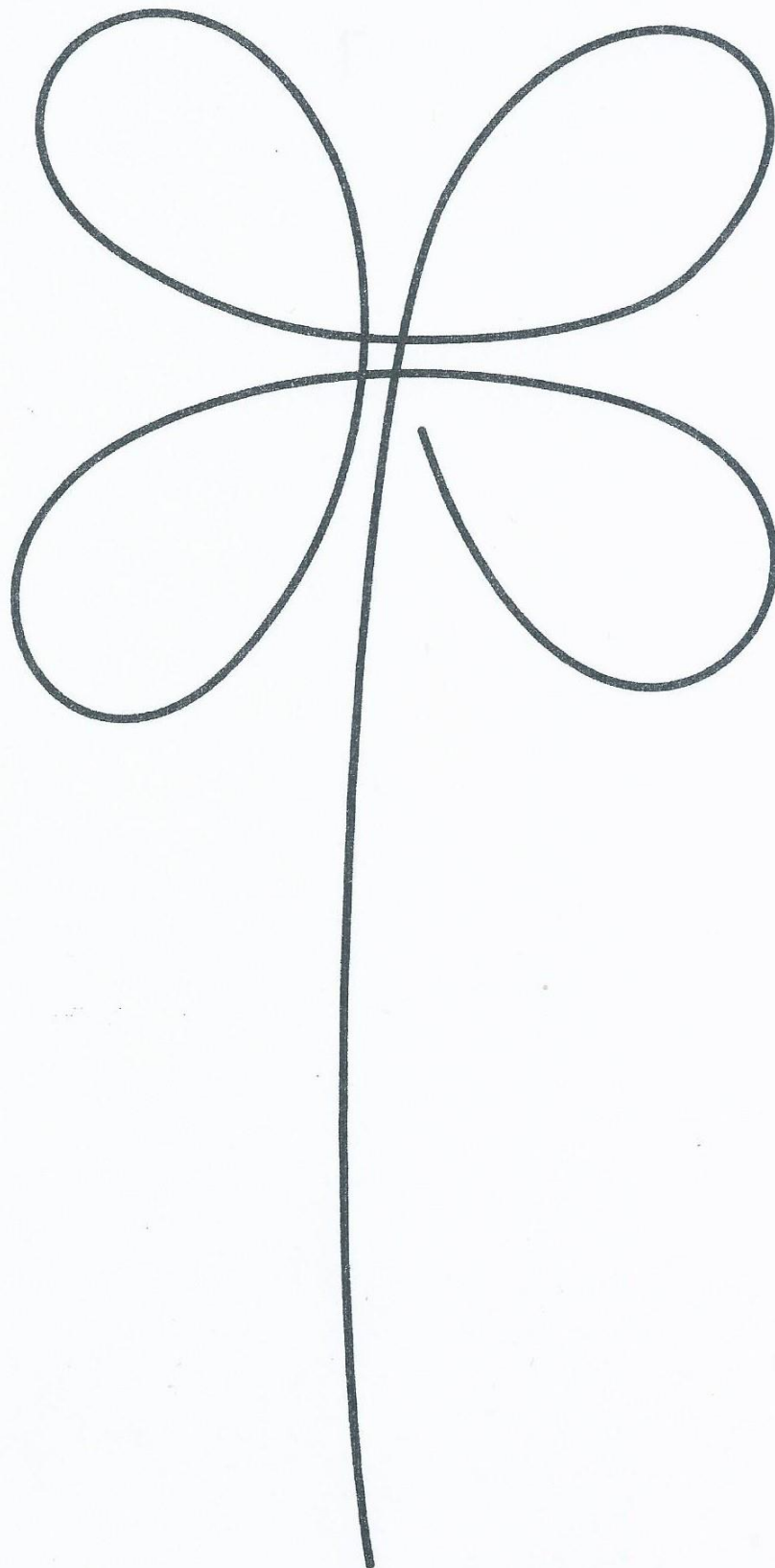
Zdroje: BEDNÁŘOVÁ, Jiřina a Richard ŠMARDA. *Jedním tahem: uvolňovací grafomotorické cviky*. Praha: DYS-centrum Praha, 2009. ISBN ean: 9788090449466.

<http://prvnaci2018.blogspot.com/p/spravne-drzeni-tuzky-sezeni-u-psani.html>

<http://www.grafomotorika.eu/>

Čtyřlístek pro štěstí v novém roce

Kreslíme jedním tahem, uvolněnou rukou, několikrát.

Nenašli jste pod vánočním stromečkem svetr jako Kateřinka v našem příběhu?

O Kateřince a tlustém červeném svetr

Miloš Macourek

Byla jedna malá holčička, jmenovala se Kateřinka, a ta dostala k vánocům krásný červený svetr, ale nechtěla ho nosit, ani když byl ten největší mráz.

Pročpak si nevezmeš ten červený svetr, Kateřinko, ptala se jí maminka a Kateřinka řekla, nechci ho, protože kouše.

To snad není možné, řekla maminka a šla otevřít skříň, ale svetr udělal raf a kousl ji do prstu.

Ale podívejme se, řekla maminka, ten svetr kouše jako pejsek, až nebude mráz, dáme ho na dvůr hlídat a tobě upletu nový svetr z něčeho, co máš ráda.

Tak mi upleť svetr ze špagetů, řekla Kateřinka, ty já mám nejraději, a maminka řekla, proč ne, a upletla Kateřince svetr z teplých špagetů. A Kateřinka šla bruslit, a každý se divil, jaký to má zvláštní svetr, a kdekdo chtěl ochutnat, ale Kateřinka řekla, to tak, abyste mi snědli rukáv, už takhle je v něm zima, a opravdu, špagety brzy vystydnou. Kateřinka dostala rýmu, doma si vypila horký čaj, dala svetr do skříně a šla spát.

Ale představte si, ráno nemohla svetr najít, ve skříně byl jen ten červený a Kateřinka na něj spustila, kde je můj nový svetr, přiznej se, co jsi mu udělal, a běžela do kuchyně a volala, maminko, ten ošklivý hlídací svetr mi snědl můj nový svetr ze špagetů.

A maminka řekla, to je ale tvoje chyba, Kateřinko, neměla jsi ho dávat do skříně, když jsi věděla o červeném svetr, co je zač, a šla ke skříně a řekla, to se dělá, co?

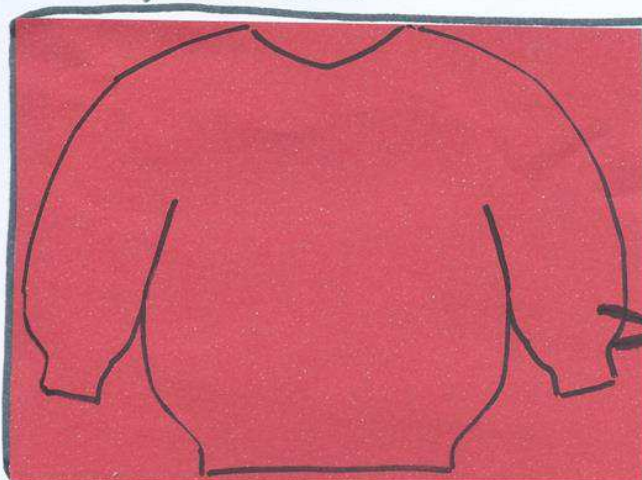
A červený svetr se začervenel a řekl, promiňte, ale měl jsem už takový hlad, že mi přišly vhod i studené špagety, ale mohu vás potěšit sdělením, že když se najím, nekoušu, račte si mě pohladit a uvidíte.

Jenom jestli nelžeš, řekla Kateřinka a zkusila ho pohladit, ale červený svetr opravdu nekousal, byl měkounký a huňatý a Kateřinka si jej oblékla a bylo jí krásně.

A tak každý den u snídaně krmila Kateřinka červený svetr drobečky z rohlíků a červený svetr byl tlustší a tlustší, a čím byl tlustší, tím více hřál a Kateřinka v něm mohla bruslit od rána do večera.

Pohádkové tvoření

BUDEŠ POTŘEBOVAT:
BAREVNÝ PAPIR, BAREVNÝ OBRÁZEK Z ČASOPISU,
NŮŽKY, LEPIDLO

RODIČE TI OBRÁZEK
VYTISKNOU NA
BAREVNÝ PAPIR

VYSTŘIHNI HO

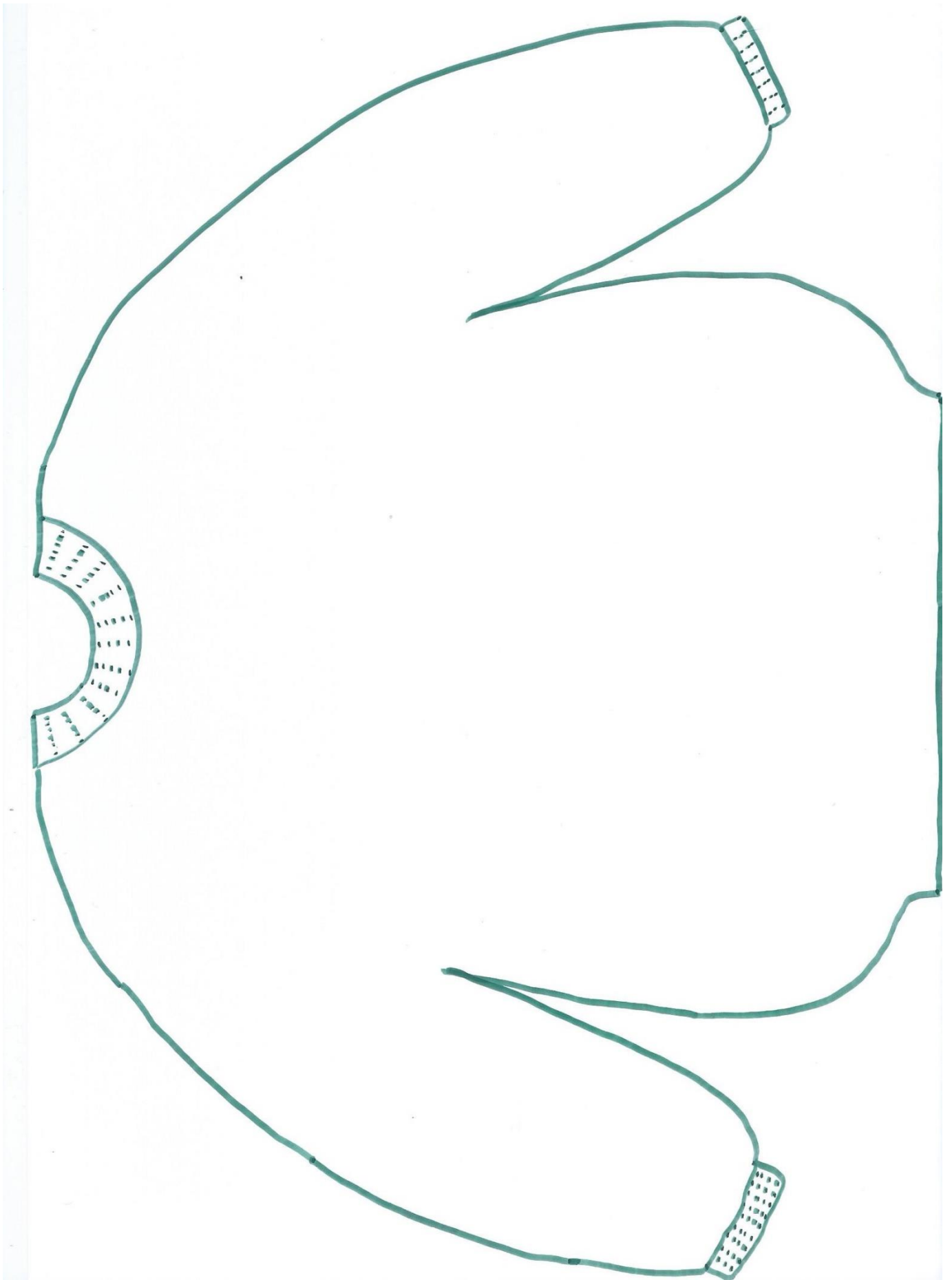
ZOZSTŘÍMEJ OBRÁZEK
Z ČASOPISU
NA □ □ △

OZDŮBKY PŘILEP
NA SVETŘÍK. TAK,
ABY BYL KRÁSNÝ!

POZOR,
NEKOUŠE!

Tip na výlet

Pohádková stezka v lesích u Hradce Králové

Putování startuje od zrekonstruovaného rekreačního objektu Mazurova chalupa, který se nachází poblíž Hoděšovic. Stezka dlouhá přibližně 2,5 km se vine lesy až k rybníku Výskyt.

Návštěvníci se v krásné přírodě postupně seznamují s deseti pohádkami výtvarnice a spisovatelky Marty Pohnerové, plní zajímavé úkoly a dozvídají se i řadu lesních ponaučení a zajímavostí o lesním hospodářství. Okolí Mazurovy chalupy je zařazeno mezi evropsky významné lokality a v roce 2002 bylo vyhlášeno přírodní rezervací.

Chalupa je nejen proto vyhledávanou a oblíbenou výletní zastávkou ležící na hlavních cyklotrasách vedoucích z nedalekého Hradce Králové. U objektu se nachází drobné občerstvení, ohniště, lavice a stoly k odpočinku. Prostor zdobí dřevořezby lesních zvířat od místních umělců.

Rytířské hradiště u Hradce Králové

Nedaleko rybníků Kříž a Češík v okolí lesního hřbitova se nachází unikátní přírodní dětský park Rytířské hradiště. Zde mohou malí i velcí návštěvníci obdivovat rytíře, princezny ale i čarodějnice a jiné pohádkové postavy. Hradiště umožňuje pozorovat okolní lesy pohledem z hlavní hradní věže či využít pískoviště, bludiště s prolézačkami nebo si opéct buřty na ohništi. Hradiště je vyzdobeno kresbami dětí z výtvarné školy paní Marty Pohnerové a dřevořezbami řezbáře pana Miroslava Kříže. Cesta k hradišti je dobře značená, nenáročná a vhodná jak pro kočárky tak i pro hendikepované.

K rytířskému hradišti jsou značeny dvě trasy - první, vhodná spíše pro kočárky a hendikepované, vede od Zděné boudy okolo rybníčka Češík (délka 1 km), druhá, charakterem spíše lesní pěšina, je značena od Zděné boudy okolo naturálního pohřebiště (délka 700 m).

Zdroj: www.kudyznudy.cz

Pro chytré hlavičky

Lehká jako peříčko,
nemá ráda teplíčko.
Tančí něžně, snad i lehce,
roztát v kapku vody nechce.
Potká-li své sestřičky,
svět je bílý celíčký.

Kolem krku omotá se
a tepleji hnedle zdá se.
Dlouhá, krátká, úzká, malá?
Hlavně ať je teplá _ _ _ _

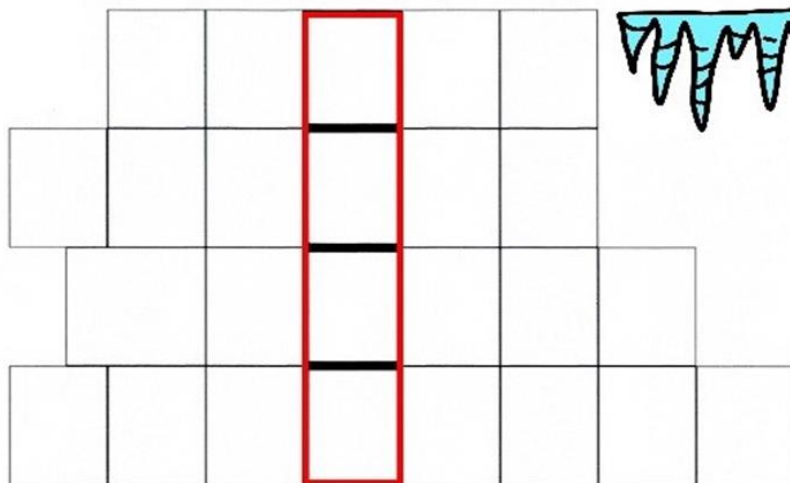
Tří bílé koule na sobě
a mrkev místo nosu.
Uhlíky - knoflíky v zásobě,
aby se líbil kosům.

Co všem holkám, klukům sluší,
v zimě hezky chrání uši,
hlavu hřeje nejvíce?
Přece teplá _ _ _ _

Ať ošklivé mrazíky
nespálí nám prstíky,
musíme do fujavice
vzít si teplé _ _ _ _

ŠÁLA, SNĚHULÁK, ČEPICE, RUKAVICE, VLOČKA

DOPLŇ SLOVA DO KŘÍŽOVKY

MRZNE ČEPICE CHUMELÍ RUKAVICE

CO VYŠLO V TAJENCE?

ZAKROUŽKUJ:

JARO

LÉTO

PODZIM

ZIMA

Zdroj: <https://cz.pinterest.com>

Domácí gumoví medvídci

- málo kalorií, žádný přidaný cukr a zcela přírodní

Většina dětí ráda mlsá. Proč to nezkusit i jinak?

Výroba domácích cukrovinek bude Vás i děti určitě bavit.

Jahodovo-pomerančovní medvídci

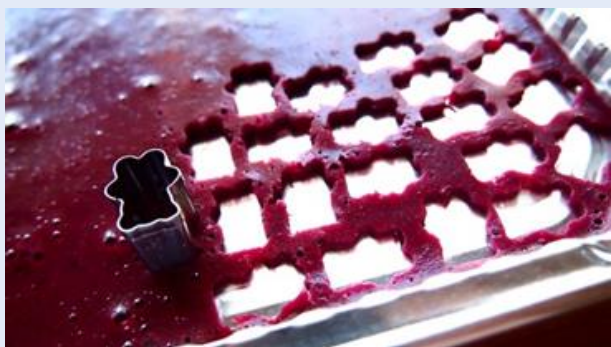
Ingredience

- 1 hrnek pomerančové šťávy (můžeme použít i citronovou nebo grapefruitovou)
- 2 hrnky nasekaných jahod
- 5 lžic čisté práškové želatiny (Pokud chcete recept mít veganský, použijte [Agar](#), což je řasa, která má taktéž gelující schopnosti)
- 1 lžice medu, nebo agávového sirupu (popřípadě nemusíte sladit vůbec, či použít stévii)
- vykrajovátko ve tvaru medvídka (hmotu lze nalít do silikonových tvořítek na led, je ale také možno pouze rozkrájet na kostičky)

Postup

Vymačkáme šťávu z pomeranče, nasekáme dva hrníčky jahod, které přidáme do pomerančové šťávy a společně vaříme na mírném ohni, dokud jahody úplně nezměknou. Poté přestaneme vařit, (můžeme nechat trochu zchladnout), přidáme sladidlo a rozmixujeme do hladka. Necháme 5 – 7 minut zchladnout. Jakmile je směs chladnější, přidáme želatinu a opět rozmixujeme, aby nikde nebyly hrudky. Nakonec vylijeme na plech vystlaný alobalem a dáme na hodinu do lednice. Jakmile je hmota studená a pevná, začneme vykrajovat

Borůvkovní medvídci

Postup je stejný, jako u prvního receptu, jen místo dvou hrnků jahod použijeme dva hrnky borůvek.

Banánovní medvídci

Rozmixujeme 2 velké banány a 1/2 hrnku pomerančové šťávy a zahřejeme k varu. Další postup je stejný.

Dobrou chuť

Zdroj: simplytaralynn.com

